

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

28.01.2013 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България

[Телевизия Bulgaria On Air](#)

✓ **Електронните услуги ще създадат по-добра бизнес среда според АИКБ**

http://bgonair.bg/bg/sutreshen_blok/sutreshen_blok_elektronnite_uslugi_shte_syzdadat_po_dobra_biznes_sreda_sporod_aikb/

Създаването на Златен регистър за ДДС има за цел да ускори връщането на ставката, коментира Добрин Иванов, изпълнителен директор на асоциацията.

Около или под 0.5% ще е ръстът на БВП през тази година, коментира в Сутрешния блок на телевизия и радио Bulgaria ON AIR Добрин Иванов, изпълнителен директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ). Той подчерта, че мениджърите очакват задържане на заетостта на същите нива като предходната година и спад на приходите. По думите на Иванов двигателят за икономиката би бил подобряване на бизнес средата, въвеждане на електронни услуги за бизнеса, повече предсказуемост и т.н. Мнението му е, че това ще стимулира фирмите и ще създаде предпоставки за разкриване на нови работни места.

Добрин Иванов коментира и идеята за създаването на Златен регистър на ДДС, която има за цел по-бързо връщане на ставката. По неговите думи полза от регистъра ще имат най-вече експортно ориентирани компании. Предвижда се да има и стимул за изрядните данъкоплатци, допълни Иванов и допълни, че критериите за това кои фирми да бъдат облекчени все още се обсъждат.

„Една от идеите е да се вземе предвид размерът на приходите. От друга страна, предложението е дискриминационно, тъй като от него ще могат да се възползват само големите данъкоплатци“, коментира още изпълнителният директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

Големите данъкоплатци в страната са около 1100. Около 8000 са фирмите, които са в групата на средните данъкоплатци. По думите на Иванов в момента точно при тези фирми са най-изрядни. В същото време това са и най-проверяваните компании, коментира Иванов.

Въвеждането на Златния регистър е предвидено средата на годината - в края на мандата на правителството.

Основната цел на регистъра е да повиши ликвидността на компаниите. По данни на НАП забавеното ДДС към края на 2012 е около 200 милиона лева. За сравнение към края на 2009 сумата е била 700 милиона лева. Според Добрин Иванова, ако регистърът е бил въведен още през 2009, е било възможно фалитът на много компании да бъде избегнат. Друга цел на регистъра е привличането на чуждестранни инвеститори.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал](#)

✓ **Комисия касичка**

http://www.capital.bg/biznes/finansii/2013/01/25/1990984_komisiia_kasichka/

Практиката показва, че в гласуваните в края на годината закони, често се промъкват странни текстове, които правят впечатление чак като отmine празничната еуфория. Така на едно от последните си предколедни заседания на 18 декември парламентът приема странна добавка към основният нормативен акт, уреждащ капиталовия пазар - Законът за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК).

Наред с текстовете, които въвеждат новости от европейското законодателство, закърпват някои пропуски при защитата на инвеститорите и са съгласувани с бранша, се появяват и няколко неочаквани поправки. Обнародваните на 28 декември промени разширяват правомощията на Комисията за финансов надзор (КФН) и донякъде създават допълнителна финансова тежест за поднадзорните лица. Допълнителните текстове са внесени между четенията в икономическата комисия от зам.-председателя й Диан Червенкондев (ГЕРБ), който се аргументира с недобрата финансова обезпеченост на регулатора.

Изненада, нови правомощия

"Използвахме този метод да внесем промените, защото бяхме сезирани от КФН, че има такъв проблем и ако може, той да се парира", каза Червенкондев пред "Капитал". Според него няма проблем във факта, че новите предложения не са били дискутирани, преди законът да влезе за разглеждане в парламента, просто защото според него платформа за обсъждане е самата икономическа комисия. Реално обаче оригиналните промени в ЗППЦК се обсъждаха повече от година, преди законът да стигне до законодателя. Проектът за изменение на ЗППЦК е внесен в парламента в края на август, одобрен е на 18 декември, а предложението за повече правомощия на КФН идват едва в средата на ноември.

"Ние не правим фундаментални промени за капиталовия пазар", защити се Червенкондев и допълни, че по тази причина не бива да има притеснения за проблеми в сектора.

Народното събрание приема само част от предложените промени в ЗППЦК (или по точно в Закона за КФН, който е изменен с преходните и заключителни разпоредби към разглеждания закон). Тя дава правото на КФН да отказва да предоставя административни услуги на своите поднадзорни лица, ако те не са си платили годишните такси за надзор. Освен това разширява бюджета на регулатора с принудително събраните вземания от просрочени нейни глоби и санкции (като допълнително въвежда няколко нови такси и повишава размерът на глобите). Досега събраните по този начин публични вземания са отивали директно в републиканския бюджет.

Червенкондев е предложил дори комисията сама да може да определя размера на таксите, които събира, но предложението е срещнало сериозен отпор и той е бил принуден да го оттегли. В момента единствената институция, която определя самостоятелно таксите си е БНБ. КФН е аргументирала предложението на Червенкондев именно с фактът, че другият ключов регулатор на финансовия пазар определя сам таксите си. Депутатите обаче са парирали тази позиция на комисията с обяснението, че за разлика от КФН БНБ не е държавен орган и не е на бюджетна издръжка. Зам.-председателят на парламента Менда Стоянова коментира, че е добре КФН да е комисия, независима от изпълнителната власт, за да осъществява наистина надзорните си функции, но тази ѝ независимост вече е гарантирана с избора на управителния ѝ орган пряко от парламента. Освен това тя подчертава, че такива комисии "има още много в нашето законодателство и всички те са част от държавния бюджет, получавайки субсидии". В момента таксите на всички държавни органи се определят с постановление на Министерския съвет и са съобразени с разходите им. Последната ревизия, и то значително нагоре на таксите на КФН, бе през лятото на 2011 г.

Реално новата структура на бюджета на КФН е близка до тази на други регулатори, но приликите са само частични. Така например други ключови регулатори - държавни органи като Комисията за защита на конкуренцията, Комисията за регулиране на съобщенията и Държавната комисия за енергийно и водно регулиране, получават част от глобите и санкциите, които налагат. При тях обаче не постъпват събраните просрочени такива. Освен това никъде в основните закони, определящи правата и задълженията на тези три регулатора, не се споменава, че могат да откажат да предоставят административна услуга за неплатени такси.

Въпреки отпора към автономията за размера на таксите депутатите приемат те да се заплащат веднъж годишно до 31 януари, вместо два пъти в годината (до края на март и септември), както беше досега. Така поднадзорните лица ще отпускат своеобразен безлихвен кредит за услугите, които законът е вменил на КФН да им предоставя. Това може да затрудни по-малките играчи и макар индивидуалната такса да не е впечатляваща, сумата се измерва в няколко милиона, тъй като тя се събира от всички публични компании, инвестиционни посредници, взаимни, здравни и пенсионни фондове, застрахователи и др.

Мълчалив протест

За момента никоя от браншовите организации на финансовия пазар не е възроптала публично, макар неофициално да има възмутени. Според тях непредоставянето на административни услуги заради неплащането на годишна такса е недопустимо, така както не е допустимо дадена община да откаже издаването на акт за раждане, например, ако съответният гражданин не си е платил годишната такса смет. Други участници на пазара изтъкват непрозрачния начин на внасяне на предложените законодателни промени без всякаква дискусия с пазара. Има притеснения и че КФН може да започне активно да налага санкции и глоби, след като приходите от тях вече ще постъпват в нейния бюджет.

Според Червенкондев обаче тези нови правомощия на комисията няма как да имат негативен ефект върху пазарните участници, стига те да са коректни. А в крайна сметка те трябва да са коректни с регулатора си, защото освен права не трябва да забравят, че имат и задължения, посочи той.

От КФН пък заявиха, че смятат за неуместни подобни коментари за негативни ефекти върху стабилността на небанковия финансов пазар. "Още от основаването си като един от стълбовете на финансовата стабилност, КФН винаги е била и остава неин стожер. Именно затова считаме за напълно неуместен намекът... че комисията би могла, чрез някои промени в дейността си, да доведе до нестабилност в небанковия сектор", заявиха официално от регулатора. Оттам допълниха, че в крайна сметка предложените промени в закона за КФН са приети от Народното събрание. "Неотменна практика на КФН, чийто суверен е парламентът, е да изпълнява законите, приети от него", обобщиха от комисията.

Според Червенкондев няма възможност правото на отказ от административни услуги на комисията да създаде стрес за участниците на небанковия пазар. Липсата на приходи за комисията би бил по-голям стрес за пазара, каза той. Според него с тези промени дейността на комисията ще се подобри, а ако някое поднадзорно лице не си плати навреме, това ще е сигнал за проблем и причина комисията да направи проверка какво не е наред с него. Така и дребните инвеститори ще имат по-добра защита, обобщиха още Червенкондев.

За колко пари става въпрос

От Министерството на финансите (МФ) поясниха, че за момента "всички тарифи, с които се определят държавни такси с характер на публични държавни вземания, се определят с акт на Министерския съвет. Тяхното доброволно събиране се осъществява от съответните органи, а принудителното им събиране е по реда на ДОПК и се извършва от органите по принудително изпълнение към Националната агенция за приходите."

По този ред са събрани 29 млн. лв. през 2011 и близо 32 млн. лв. през 2012 г., поясниха от МФ. От тях средствата, идващи по линия на КФН, са съответно 141 хил. лв. и 97.7 хил. лв. Това реално е една много малка част от бюджета на комисията. Планираните ѝ приходи според бюджет 2011 са били 8.3 млн. лв., а реализираните - 7.6 млн. лв. При разходите тези параметри са съответно 13.6 спрямо 11.6 млн. лв. Съответно и изплатената субсидия е 4 млн. лв., което е под планираните 5.4 млн. лв.

Всъщност през последните пет години комисията има сравнително стабилен размер на изплатената субсидия. Когато е преизпълнявала приходите си, субсидията от бюджета ѝ е била свивана. Министерството е твърдо, че и през 2013 ще се случи същото, ако комисията преизпълни бюджета си с новите си възможности за генериране на приходи.

Така въпросът за ефектът върху финансирането на КФН остава отворен. Както и по-важният - за прозрачното и коректното отношение на държавата и регулаторите ѝ към бизнеса, което не се постига със заграждането на повече власт с тайни законови промени.

✓ **Роланд Бергер: Трябва да се настроим за по-бавен растеж**

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/sviat/2013/01/25/1990975_roland_berger_triabva_da_se_nastroim_za_po-baven_rastej/

Ако днес можехте да съветвате европейските лидери по въпросите на еврокризата, какво бихте им препоръчали?

Вярвам, че правителствата в Европа вече са на прав път - те се споразумяха за реформи, които задължениите и по-слаби икономически страни трябва да проведат, за да бъдат отново конкурентоспособни. Създадох концепция как банките да бъдат стабилизирани и регулирани по нов начин, дори и все още да няма истинско банково обединение. Има и механизми за спасително финансиране, както и фискален пакт. За съжаление все още липсва европейска програма за развитие и растеж, която – поради огромните държавни дългове – може да бъде само частно финансирана. На разположение в света има приблизително 170 млрд. евро частен капитал. Сега най-важното е европейските политици да заговорят с един глас. Доверието в Европа зависи в голяма степен и от това дали канцлерът Меркел и президентът Оланд публично ще тръгнат в една посока или не. Политическият раздор не въодушевява нито европейците за повече интеграция, нито успокоява международните финансови пазари. Единна публична позиция и общи, решителни действия – това липсва понякога в общественото възприятие, а финансовите пазари не са непременно търпеливи.

Загуба на суверенитет за националните държави ли е цената, за да се спаси еврото?

Загуба на суверенитет звучи винаги толкова трагично! Сама по себе си основната идея на Европа е, че ние се движим към политическо единство – не под формата на съединени европейски щати, но все пак като политически единни действия. Има европейски министър на външните работи, има Европейската комисия. Тези институции трябва да бъдат функциониращи и легитимирани. И до днес например никой не знае какво всъщност определя Европейският парламент – а за него може да гласува всеки европеец. Затова и избирателната активност е толкова ниска. Решенията в Брюксел се взимат на нощни заседания от съвети на правителствени глави или министри на страните членки. Самото взимане на решения не е прозрачно. Затова е важно в Европа определени политики - по-специално икономическата, финансовата и фискалната - да се координират. Не става въпрос за загуба, а за доброволно отказване и отдаване на суверенитет на легитимирани функциониращи европейски институции. След това трябва да важи правото на глас. Ние оставаме независими нации, които се обвързват с договор и имат свои, демократично избрани парламенти. Когато избирам немското правителство, трябва да съм наясно, че то отдава на Брюксел част от правата за определяне на бюджета си, но и има право да гласува след това – с тежестта, която големи и икономически силни страни като Германия, Франция или Италия фактически имат в ЕС.

Колко вероятен е разпадът на еврозоната?

Това вече е възможно. Но никой не би си пожелал този сценарий сериозно, защото той може да доведе до световна икономическа криза. А и ние като европейци сме създали еврото, носим отговорност и сме задължени да запазим нашата обща валута. Същевременно икономическите дисбаланси и задължняването, които съществуват в Европа, и от които много хора първоначално се възползваха, трябва да бъдат отстранени.

Вярвате ли, че днешната политика могат да спасят еврото, а с това и европейската икономика?

Оптимист съм и смятам, че лидерите ще се справят. Тъй като алтернативата е толкова ужасяваща, съм готов този път да повярвам, че политиките в края на краищата ще вземат правилното решение.

Сегашната криза е и криза на доверието. Как може политиката да се справи с това?

Недоверието е насочено преди всичко към икономическия елит – банкери, мениджъри на компании, печелещи много пари. И е задача на този елит да направи действията си прозрачни. Те трябва да обяснят на хората, че това, което правят, е полезно – за обществото и за всеки гражданин. Колкото повече водещи мениджъри са в състояние да обяснят действията си, толкова повече хората ще разбират, че елитите са необходими, за да водят света напред. Политиката трябва само да постави рамките, условията, за да има всеки човек възможност да влезе в елита. Задачата на политиката е да гарантира справедливост на шансовете – пропускливост в системата нагоре, за да може всеки, роден като беден човек, чрез работа и качества сам да стане част от елита. Така, както някога в САЩ американската мечта е била изпълнима за мнозина.

Бихте ли препоръчали днес въпреки кризата на някой човек на 30 години с 5 години опит да си направи самостоятелна фирма?

Непременно! Днес има все по-малко традиционни сфери на работа. Когато аз бях на 25 години, 90% от хората бяха назначавани като служители. Сега е много по-обичайно да си самостоятелен. А шансовете са огромни – колкото многообразен и обвързан става светът, толкова повече възможности има. Бих препоръчал на всеки, който притежава уменията, желанието, идеите и необходимата издръжливост, да си направи самостоятелна фирма.

С вашия опит какъв съвет за успех бихте дали на младите хора?

Трябва да са с цялото си сърце и душа отдадени на това, което правят. И да правят това, което харесват и могат. За целта първо сами трябва да се опознаят, да анализират способностите си. Аз например следвах един семестър електротехника и установих, че не техниката, а икономиката е областта, която наистина ме интересува. Тогава записах икономика. Избрах това, което правех с удоволствие – това е и една от причините за успеха ми. Много е важно е също човек винаги е съсредоточен върху това, което непосредствено му предстои. Ако искате да спечелите тенис турнир или футболно първенство, трябва да спечелите всяка игра до финала, както и него. Най-важен е винаги следващият мач, следващият

проект. Само така може да се продължи напред.

Вашата прогноза за 2013 г.?

Това ще бъде преходна година. В Европа ще има рецесия. Трябва да се настроим за по-бавен икономически растеж в следващото десетилетие.

[Вестник Капитал daily](#)

✓ Митниците отчетоха по-силна година с 540 млн. лв.

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2013/01/27/1991868_mitnicite_otchetoha_po-silna_godina_s_540 mln_lv/

Агенция "Митници" е събрала с близо 13 млн. лв. повече приходи през 2012 г. спрямо заложения план. Увеличението се дължи основно на преизпълнение на постъпления от ДДС от внос с 98.7 млн. лв. За сметка на това обаче събраните акцизи са с 82.2 млн. лв. под плана. Така цифрите се оказаха наполовина от огласеното от финансовия министър Симеон Дянков. В началото на януари той обяви, че планът им е бил преизпълнен с 25 млн. лв. На годишна база събраният акциз от тютюневи изделия отбелязва ръст от 6.5%, или около 110 млн. лв., показва отчетът на ведомството. Те имат дял от 44.5% в общите приходи от акцизи. Обяснението, което дават от агенцията в отчета си, е, че ръстът е резултат от усилията им за ограничаване на контрабандата.

Нагоре-надолу

Според отчета на агенцията ръстът на приходите от ДДС от внос през миналата година спрямо 2011 г. е с 367.9 млн. лв. Увеличението се дължи основно на постъпленията от внос на суров петрол, които са с 317.4 млн. лв. повече и достигат 1.4 млрд. лв. Причините са в по-големите търгувани количества и промените на валутния курс - най-вече поскъпването на долара. Цитираните от митниците данни показват, че индексът на физическия обем при горивата и смазочните материали се е увеличил с 5.9% на годишна база. В процентно изражение пък ръстът на внесеното транспортно оборудване е най-голям и се дължи основно на внесените от Русия моториси за втората линия на метрото. Единственият спад на ДДС от внос спрямо 2011 г. е при храните и напитките от трети страни. Това вероятно се дължи на покачването на цените, се казва в доклада. Там индексът на цените при внос се показва с почти 11%.

Акцизни неволи

Въпреки ръста при събраните приходи от акцизи на годишна база агенцията отчита неизпълнение на плана с 2 процентни пункта. Продължава обаче тенденцията за ръст на дела на приходите от акциз от газьол. Според отчета през 2008 и 2009 г. той е бил около 60%, през 2010 – 2011 г. достига 64 – 65%, а през миналата година нараства до 69% от приходите от акциз от горива. Общо от него са събрани 1.3 млрд. лв. От митниците обясняват, че нарастването се дължи както на по-голямото количество потребен газьол, така и на увеличената с 2.6% средна ставка. Ефектът от нея се оценява на 37.6 млн. лв. Приходите от акцизи върху бензините пък са спаднали през 2012 г. с 9.9%. От тях в бюджета са постъпили общо 463.1 млн. лв. Делът на приходите от акциз от бензин е 24% от тези от всички горива.

[Вестник Труд](#)

✓ 10% повече безработни за година

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1741083>

С почти 10% са се увеличили безработните българи през м.г. В бюрата по труда са били регистрирани 364 573 души - с 31 397 повече спрямо 2011 г., по данни на Агенцията по заетостта.

В резултат през 2012 г. без препитание са били 11,1% от икономически активните българи, което е с 1 процентен пункт повече спрямо 2011 г. Въпреки ръста от агенцията отчитат като успех, че "благодарение на адекватни действия" не са допуснати "резки скокове в равнището на регистрираната безработица".

В резултат равнището варираше плавно и не е надминало прогнозното ниво от 11,5%.

Над 236 000 безработни, минали през бюрата по труда, през миналата година са започнали работа в частния сектор или по програми за заетост, финансирани от държавния бюджет или с евросредства. Броят им е с 20 хил. повече спрямо 2011 г. Увеличили са се и хората, които са повишили квалификацията си - обучения са започнали близо 55 000 безработни и 37 000 заети.

От началото на м.г. в бюрата по труда са заявени над 127 000 работни места, които не са субсидирани от държавата.

Броят им е с 2000 повече спрямо 2011-та. За цяла година от бюрата по труда са помогнали на 110 500 души да си намерят работа. Организираните са 72 борси, в резултат на което над 6300 души са започнали работа в страната.

През 2012 г. три пъти са се увеличили хората, които търсят консултации за работа в страните от ЕС по линия на EURES (европейски услуги по заетостта). През миналата година по тази линия са били консултирани 35 000 души, докато година по-рано са били 11 000, каза вчера Елена Видинска, гл. експерт в Агенцията по заетостта пред "Фокус".

Хората, заминали на работа в чужбина след консултация и регистрирани в българската EURES интернет страница (в портала на Агенция по заетостта) през м.г. са били 2036. За сравнение, през 2011 г. броят им е бил 1500.

"Повечето от заминалите в чужбина са отишли по оферти за сезонна работа", каза още Видинска.

✓ **Danske Bank: Глобалната икономика ще отчете ръст от 3.8%**

<http://www.klassa.bg/news/Read/article/222648+Danske+Bank%3A+%D0%93%D0%BB%D0%BE%D0%B1%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0+%D1%89%D0%B5+%D0%BE%D1%82%D1%87%D0%B5%D1%82%D0%B5+%D1%80%D1%8A%D1%81%D1%82+%D0%BE%D1%82+3.8%25>

Инвеститорите в стоки започват годината оптимистично, но трябва да знаят, че перспективите пред пазара са за стабилизиране и дори известни понижения при някои от активите в края на годината. Това прогнозира от Danske Bank. Анализаторите й разглеждат годината като разделена на две половини. Първата ще бъде време на силно представяне на стоките, което ще е резултат от съживяването на икономическата активност, най-вече от страна на Китай и Съединените щати, както и от отслабването на долара, което ще бъде резултат на количествените улеснения на Федералния резерв. През втората ще има стабилизация и дори понижения в цените, като при някои активи това ще е значително. Причината ще е в достигането на пикови стойности в икономическата активност на Китай и в изхода от количествените улеснения, към който ще пристъпи ФЕД.

Анализаторите на Данске банк очакват през 2013 година възстановяването да продължи, а политическата неяснота да отшуми. Глобалната икономика ще отчете 3.8% ръст, което ще надхвърли очакваните 3.3% растеж на Брутния вътрешен продукт през 2012 година. Развиващите се пазари ще се оттласнат от двугодишното дъно, което ще даде тласък на глобалното търсене. Фискалната политика, затрудненото кредитиране в еврозоната и слабото нарастване на заплатите в развитите икономики ще гарантира, че възстановяването от кризата ще е умерено. Основните неясноти ще са около тавана на допустимия държавен дълг на САЩ, както и поисканите свивания на правителствените разходи в страните от еврозоната, което усилва рисковете. Форекс пазара е бичо настроен в началото на 2013 година, отразявайки отслабващите долар, йена и британски паунд. Оптимизмът обаче ще избледнее в края на годината. При валутите влияние в търговията ще имат основно растежът в САЩ и Китай, който ще подкрепя циклично стойността на валутите им, както и продължаващата агресивна монетарна политика, особено при щатския долар и японската йена. На следващо място в търговията ще оказва влияние слабата волатилност, която най-вероятно ще се запази на пазарите.

Позатихналите страхове за еврозоната и поетите ангажменти от правителствата също са фактор, който ще бъде важен за трейдърите през тази година. Очаква се валутите на развиващите се икономики да се представят силно през тази година, особено норвежката крона, шведската крона и канадския долар, а централните банки да се фокусират върху благоразумни макро политики. Цялостната обстановка ще подкрепя цикличните валути като еврото, скандинавските валути, валутите, в които се търгуват суровини и валутите на редица развиващи се пазари.

По отношение на енергийните суровини от Данске банк изтъкват по-добрите перспективи през 2013 година по отношение на добивите и доставките. Заради увеличените добиви в Северна Америка пазарите са спокойни, че търсенето ще бъде обезпечено с достатъчно суровина. Бразилия и Ирак също вдъхват доверие.

В краткосрочен аспект търсенето на суров петрол може да намалее и Колкото по-малко зависим от вноса на горива става САЩ, който все още се нуждае от 25% внос, толкова по-важни за пазарите ще стават Китай и Индия, които ще търсят все повече суровина. При суровините извън енергийните, трендът не е еднозначен. При металите, особено в по-енергоинтензивните сектори, в които индустрията страда от ръста на цените, спадът на петрола ще е добра новина. При селскостопанските стоки влияние ще оказва комбинацията от спад на обработваемите площи в глобален мащаб и опасността от екстремни климатични условия, с които фермерите ще трябва да се справят, а това дава основание за очакване на спад в добивите. Въпреки това връзката между селскостопанския сектор и енергийният, може да се очаква, че дори и слаб спад в цените на петрола и биогоривата може да се отрази позитивно върху цените на храните.

Препоръката на специалистите от Данске банк е инвеститорите, които залагат на стоки, да хеджират позициите си в началото на годината, но да оставят някои позиции отворени аз втората половина на годината, за да се възползват от момента на стабилизация. Тогава се очаква цените на някои стоки да се понижат, особено на петрола и някои от металите. Тогава може да се появят атрактивни възможности за настъпване на позиция, става ясно още от анализа на Danske Bank.

Публикации за сивата икономика

[Вестник Труд](#)

✓ **Сивата икономика подяжда пенсиите**

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1740924>

Цял живот се блъсках за 200 лв. пенсия! Надали има българин, който да не е чувал подобно оплакване от свои възрастни познати. За съжаление високата безработица и разрастването на сивата икономика през последните години ще дава още много поводи за подобно недоволство и в бъдеще.

Причината е, че един от основните параметри във формулата, по която се изчисляват пенсиите, е съотношението между официалната заплата на кандидат-пенсионера и средния осигурителен доход за страната през периода от 1 януари 1997 г. до датата на пенсионирането.

А при все по-масовото плащане на осигурителни вноски върху минимални суми или на 4-часов работен ден, това съотношение няма как да е в полза на хората.

Прилична сума = 224 лева осигуровки

За да получава прилична пенсия от около 500 лв., през целия си трудов стаж човек трябва да се осигурява върху 2 пъти по-голяма заплата от средния осигурителен доход за съответния период. Това показва справка на Националния осигурителен институт (НОИ), подготвена за "Труд". Към сегашния момент това означава, че трябва да се плащат вноски върху 1260 лв., или по около 224 лв. всеки месец, които се поделят между работодателя и служителя.

За над 90% от възрастните обаче 500 лв. пенсия - огромна за родните стандарти, е мираж, въпреки че според последното изследване на КНСБ в България на човек му трябва най-малко 565 лв. на месец, за да живее нормално. Статистиката на НОИ обаче показва, че с редки изключения за българските пенсионери реалността е съвсем друга.

Малцина вземат над 500 лв.

От около 2,2 милиона, получаващи пари за старост, едва 145 543 души, или 6,6%, вземат между 500 и 700 лв., колкото е максималната пенсия в момента. Средно възрастните получават по 270 лв. Най-високи пенсии вземат хората в София и Перник (средно по около 320 лв.), а най-ниски - в Разград и Кърджали (около 220 лв.).

За много хора проблемът идва от това, че през последните два десетина години са взимали малки заплати. Други са работили в сивата икономика и шефовете им са ги осигурявали върху по-малки от реалните възнаграждения. Подобно хитруване временно увеличава нетния доход, но в бъдеще играе лоша шега, защото намалява един от основните компоненти при изчисляването на пенсията - индивидуалния коефициент. Това са двете основни причини, заради които размерът на новите пенсии е нисък, въпреки че немалко от получателите им имат дълъг трудов стаж и са вземали добри заплати преди промените през 1989 г.

Тънки сметки

Индивидуалният коефициент е съотношението между средния доход на кандидат-пенсионера и средния осигурителен доход на всички заети.

За работата си до края на 1996 г. човек може да избере най-благоприятните три последователни години от последните 15 години стаж. От 1997 г. нататък обаче коефициентът се изчислява от всички години до пенсионирането.

Логиката е, че при определянето на пенсията трябва да се има предвид целия осигурителен принос, а не само 3 най-добри години. Според експертите така заетите ще имат стимул да се осигуряват през целия си трудов живот върху реалните си доходи.

Друга причина за намаляването на индивидуалния коефициент е, че с всяка следваща година той се пресмята върху по-дълъг осигурителен стаж. Така в него влизат и по-добри, и по-неблагоприятни периоди.

Колко тежи стажът

Най-голямо значение за размера на новите пенсии има средният осигурителен доход за страната през 12-те месеца преди пенсионирането. Данните на НОИ показват, че той постоянно се увеличава. Това вдига и размера на новите пенсии. Планираното удължаване на стажа с общо 3 години до 2020 г. също ще окаже положително влияние. Освен това от 2017 г. нататък всяка година труд ще се умножава с по-голям коефициент - по 1,2 вместо по 1,1.

В по-далечно бъдеще се очаква доходите на възрастните да се увеличат, след като започнат да получават пенсии и от частните фондове. И тук обаче сумата ще зависи от направените вноски, продължителността и редовността на осигуряването, както и от умелото инвестиране на средствата.

През миналата седмица от пенсионните компании дойдоха добри новини. През 2012 г. всички фондове са постигнали доходност, която надхвърля инфлацията. При най-масовите универсални схеми, в които за втора пенсия задължително се осигуряват родените след 1959 г., инвестирането на вноските на работещите е донесло 7,47% лихва. Подобни са и резултатите на професионалните и доброволните фондове.

НОИ пести от богатите възрастни

Над 105,2 млн. лв. е спестил Националният осигурителен институт (НОИ) през 2012 г. от тавана на пенсиите. Парите за възрастните са ограничени на максимум 700 лв. Действителната пенсия на 48 685 души обаче надвишава този размер. Според данните на НОИ най-богатите пенсионери би трябвало да вземат над 1550 лв. Това се отнася за около 700 човека. Заради тавана на парите за старост те получават минимум 850 лв. по-малко от реално заработената пенсия. Доходите на част от възрастните хора, които сега вземат максимална пенсия, ще се увеличат от 1 април. Тогава таванът ще се вдигне на 770 лв. С новия максимум 16 631 души ще вземат реалната си пенсия, обясниха от НОИ. За други 34 597 възрастни и новият таван ще е ограничение.

От 2014 г. таванът за пенсиите би трябвало да отпадне, но това ще се отнася само за отпускните оттам нататък пари за старост.

Още от края на 2009 г. има решение на комисията по дискриминация, че пенсиите не трябва да се ограничават. Таванът трябваше да падне през 2012 г., но това беше отложено с две години. Аргументът - страната е в криза и няма пари.

Една от причините за липсата на средства е, че НОИ доплаща за пенсиите на над половин милион българи - 519 174 души.

Те са се осигурявали върху толкова ниски заплати, че вноските им не стигат дори за да получат минималната пенсия за стаж и възраст от 136 лв. Тъй като по закон те не могат да вземат по-малко от минимума, НОИ е дотирал пенсиите им със 184,5 млн. лв. през 2012 г.